

Obsah

- Úvod
- Slovo starosty
- Společenská rubrika
- Ze zastupitelských schůzí
- Kalendář akcí
- Plán rozvoje kanalizace a vodovodního řadu
- Klub seniorů
- Březen -měsíc knihy
- 20 let výročí hodů na sv. Jana
- Ostatní informace

Vážení spoluobčané,

v tomto čísle lažanského zpravodaje se mimo obvyklých rubrik věnujeme vodovodnímu řadu a kanalizaci, lažanským krojům a protože měsíc březen byl měsícem knihy, tak také naší knihovně.

Vážení spoluobčané,

s krásnými jarními dny dostáváte do rukou další číslo Lažanského Rozcestníku. V jeho obsahu najdete podrobné informace o již uskutečněných i připravovaných akcích v naší obci.

Jen velmi krátce se zmíním o memorandu, které bylo zaměřeno na zpoplatnění silnice I/43. Zastupitelstvo obce výběr mýtného doporučilo s přihlédnutím k možnému omezení a přesunutí kamionové dopravy.

Z podnětu občanů jsem vznesl dotaz k IDS JMK o možnost zřízení autobusové zastávky u hřiště pod lipami ve směru na Újezd u Černé Hory. Týkalo by se to spojů, kterými se děti vrací ze školy, aby nemusely přecházet frekventovanou I/43. Zřízení musí posoudit MÚ Blansko a Policie ČR.

Závěrem připomínám nadcházející volby do Evropského parlamentu, které se uskuteční 24. a 25. května 2019.

Váš starosta, Jiří Špaček

Společenská rubrika

Mezi společenskými akcemi v prvním čtvrtletí roku 2019 dominovaly plesy. Letos jste mohli navštívit celkem tři. Zimní bál lažanského Kulturního spolku, ples Sokolu Lažany a ples Mysliveckého sdružení Lipůvka – Lažany.

V sobotu 2. března se ve většině obcí na Moravě koná Masopustní průvod. Lažany nebyly výjimkou.

Celkem 31 sjezdařů, 3 běžkaři a 2 pěší turisté se s námi vydali 2.3. brzy ráno směr Jeseník. I když to zpočátku nevypadalo, počasí nám nakonec přálo. Běžkaři využili tratě okolo Červenohorského sedla a lyžaři a snowboardisté si užili ve Filipovicích. Atmosféra byla skvělá a všichni se vrátili v pořádku domů.

V sobotu 9.3. proběhlo slavnostní představení nového hasičského vozu a jeho vybavení. Mohli jste se dozvědět zajímavé detaily o voze a jeho využití naší jednotkou. Na akci nechybělo občerstvení a posezení trvalo do večerních hodin.

Oblíbený dětský karneval jste mohli se svými ratolestmi navštívit v neděli 10. března. Odpoledne plné zábavy a soutěží inspirované Dobou kamennou si užili jak děti, tak jejich rodiče. Cenu za první místo v soutěži masek si odnesla Míša Orlovská. Organizátorem byl Kulturní spolek.

Po dlouhé době jste mohli přijít také na divadelní představení, které se konalo v sobotu 13.4. na komedii Babička v trenkách v podání lysického KLYHu se přišlo podívat téměř 130 diváků z Lažan a okolí!

Děkujeme všem, kteří se na akcích podíleli a pomáhali s jejich přípravou!

Ze zastupitelských schůzí

Panorama fotbalového hřiště se zásadně změnilo pokácením topolů. Kácení stromů provedla firma Minařík za nabídkovou cenu 80.300,-Kč. Vytěžená kulatina v množství necelých 40m³ byla prodána firmě FICHR s.r.o. za 35.500,-Kč. Drobné zbylé kmeny v množství cca 10m³ si odkoupili občané celkem za 2.500,-Kč,-.

Po odborném umrtvení zbylého kořenového systému, které je plánováno do konce měsíce dubna, dojde k odstranění pařezů. Vhodnou výsadbu konzultujeme se zahradníkem panem Chytrým z Lipůvky.

Obec dostala od MěÚ Blansko, odbor životního prostředí pokutu 8.000,- za neoprávněnou těžbu dřeva v obecním lese. Z tohoto důvodu si obec zažádala o provedení auditu v obecních lesích pro zorientování se ve vzniklé situaci.

Letos proběhne oprava mostu silnice I/43 přes potok Lažánka. Silnice na mostě bude rozšířená a připravená na odbočovací pruh na Újezd. Kvůli této opravě z důvodu přeložky STL plynu a telefonního kabelu bude skácená jíva (pětikmen) mezi mostem a kluzištem. Jíva rovněž nebezpečně zasahuje do silnice I/43

(Pozn.: Na ŘSD je vypracovaný i projekt na rekonstrukci celé křižovatky a autobusových zastávek, ale ten momentálně není v plánu k realizaci a nebyl zařazen mezi tzv. krizové body na komunikaci I/43).

Od občanů na veřejných schůzích zastupitelstva vzešly zajímavé podněty, kterými se zastupitelstvo přislíbilo zaobírat. Jako jeden z nejpálčivějších problémů vidíme zapáchající odvodňovací kanál (vedoucí pod mostkem u likusáku a ústící do Lažánky).

Obec schválila dotaci ve výši 200.000,- pro potřeby Sokola Lažany.

Se zhotovitelem stoupacího pruhu na Lipůvku a souhlasem ŘSD bude provedeno zpevnění části odstavného pruhu pro možnost odbočení ze směru od Milonic k Strážnickým a Tarabovým. Akci bude financovat ŘSD.

Na rok 2019 je také plánovaná oprava části vodovodního řadu od kulturního domu směrem k Šubrtovým.

Dále nás čekají drobné úpravy komunikací po zimě a nová výsadba místo rezavých tují u Řeháčkových.

Obec Lažany vypsala výběrové řízení na provozovatele stánku u požární nádrže. V případě vašeho zájmu kontaktujte starostu obce do 25.4.2019 (telefon 727 927 618 nebo starosta@obeclazany.cz)

Kalendář akcí

30.4.2019 Pálení čarodejnic - k Filipo-Jakubské noci u nás neodmyslitelně patří obecní špekáčky.

7.5.2019 Mírový oheň - v Lažanech udržovaná tradice na počest konce II. Světové války.

20-22.6.2019 Lažanské hody.

Letos jubilejní dvacáté výročí novodobých hodů v Lažanech!

Předběžný plán:

čtvrtek: od 14:00 čištění máje a nesení máje obcí

pátek: od 9:00 chystání návsi, zdobení a 18:00 stavění máje

sobota: 9:30 Mše svatá (včetně svčení nového hasičského auta a nových sklepnických krojů), tančení (děti, chasa), 14:00 průvod chasy dědinou, 20:00 hodová zábava.

Sokol Lažany

ROZPIS MUŽI JARO 2019				
KOLO	DATUM	ČAS	DEN	SOUPER
16.	31.3.2019	15:00	NE	LAŽANY - VRANOVÁ
17.	7.4.2019	15:30	NE	LAŽANY - CETKOVICE
18.	14.4.2019	15:30	NE	LAŽANY - VAVŘINEC
19.	21.4.2019	16:00	NE	LAŽANY - SVITÁVKA
20.	28.4.2019	17:00	NE	OSTROV - LAŽANY
21.	5.5.2019	17:00	NE	LAŽANY - KNÍNICE
22.	11.5.2019	16:00	SO	KOŘENEC - LAŽANY
23.	19.5.2019	17:00	NE	LAŽANY - LIPŮVKA
24.	26.5.2019	17:00	NE	OPATOVICE - LAŽANY
25.	2.6.2019	17:00	NE	LAŽANY - KUNŠTÁT B
26.	9.6.2019	17:00	NE	KOTVRDOVICE - LAŽANY
15.	16.6.2019	17:00	NE	VÍSKY - LAŽANY

STARŠÍ PŘÍPRAVKA JARO 2019						
	DATUM	ČAS	DEN	MÍSTO	Soupeř 1	Soupeř 2
13.	13.4.	10:00	SO	Černá Hora	Blansko B	Blansko A
14.	18.4.	16:30	ČT	Lysice	Žijeme hrou B	Žijeme hrou A
15.	25.4.	17:00	ČT	Lažany	Opatovice A	Opatovice B
16.	4.5.	9:00	SO	Knínice	Knínice	Cetkovice
17.	14.5.	17:00	ÚT	Černá Hora	Olomučany	Adamov
18.	13.5.	17:15	PO	Šošůvka	Vysočany-Šoš.	Vysočany-Šoš.
19.	18.5.	9:00	SO	Lažany	Letovice	Svitávka
20.	21.5.	17:00	ÚT	Černá Hora	Doubravice	Benešov
21.	25.5.	10:00	SO	Rájec	Ráječko	Rájec
22.	28.5.	18:00	ÚT	Lažany	Černá Hora	
23.	1.6.	9:00	SO	Lažany	Boskovice B	Boskovice A
24.	9.6.	9:00	NE	Jedovnice	Jedovnice B	Jedovnice A

Plán rozvoje kanalizace a vodovodního řadu

Jednou z vizí tohoto zastupitelstva je i vyřešení vypouštění odpadních vod v naší obci. Proto jsme se účastnili jednání pořádaném krajským úřadem ve spolupráci s firmou AQUATIS na téma „plán rozvoje vodovodů a kanalizací „. Jak už název napovídá, diskutoval a připomínkoval se nový plán, který je tentokrát až do roku 2050. Přičemž starý plán z roku 2004 měl platnost pouze 10 let.

Zajímavostí například je, že kdo nebude v tomto plánu a nebude ho mít vyřešen, nemá nárok žádat o jakékoli dotace, ať už v oblasti výstavby kanalizace, tak i třeba rekonstrukci vodovodního řadu. Další zajímavostí je, že podobnou situaci jako my (řešení výjimky pro vypouštění odpadních vod do potoka či řeky) řeší v okrese Blansko 80 procent obcí s počtem obyvatel do 2000.

A teď o navrhovaném řešení v naší obci.

Oproti původnímu návrhu s čističkou odpadních vod umístěnou v oblasti za obcí směrem na Skaličku, je návrh firmy Aquatis takový, že kanalizace by vedla jednak směrem od Újezda u Černé hory a jednak od Závisti přes Milonice. V Lažanech by se tyto dvě větve spojily a pokračovaly na Lipůvku, kde by se napojily na stávající kanalizaci směrem na Kuřim. Viz mapka.

V Lažanech (zhruba v místě u dnešního sběrného dvora) by byla čerpací stanice, která by vytlačovala splašky až na Lipůvku. Toto řešení je odůvodněné ochranným pásmem vodního zdroje a možností znečištění podzemních vod. Navíc se tato verze jeví i ekonomičtější vzhledem k nákladům na provoz a v neposlední řadě i možností sloučení více obcí a tím i rozložením nákladů.

Závěrem je nutné říct i to že ačkoli probíhají intenzivní jednání mezi Krajským úřadem a Ministerstvem pro místní rozvoj, nebyla dosud vyřešena otázka dotací těchto projektů, což obcím znesnadňuje realizaci.

Začátkem roku proběhlo na Lipůvce setkání starostů obcí Lažany, Újezdu u Černé hory, Závisti, Milonice, Lipůvky a Svinošic se zástupci Svazku vodovodů a kanalizací za přítomnosti ředitele vodárenské společnosti p. Fialy.

Zde byly vysloveny tři varianty možného řešení výstavby kanalizace řešících problém se splašky.

1.Trasa ze Závisti přes Milonice do Lažan, dále z Újezdu do Lažan, kde by se sloučila a tlakově se vedla na Lipůvku kde by byla čistička.

2.Stejná trasa jen z Lipůvky by pokračovalo přečerpávání do Kuřimi a dál do Modřic.

3.Varianta se spádovostí do Lažan, kde by se vybudovala čistička.

Pracovníci Svazku přislíbili aktualizaci studie plánu z roku 2014 s vyčíslením veškerých nákladů pro jednotlivé obce.

Třetí varianta je z našeho pohledu pro nás nejméně výhodná a proto s touto variantou nesouhlasíme. Stále nejvýhodnější se jeví posílání splašků přes Lipůvku do Kuřimi a dále do Modřic. O této variantě jsme již také vedli jednání s okolními obcemi a dále s představiteli Kuřimi a nákladově i provozně nám vychází nejlevněji..

O dalším vývoji situace Vás budeme informovat.

V oblasti rekonstrukce vodovodního řádu by nás měly čekat dvě akce.

První je akce rekonstrukce potrubí mezi dvěma vrty (vodárnami) a obec jako takovou by neměla postihnout.

Druhá akce je rekonstrukce vodovodního řádu od Kulturního domu směrem na Lipůvku (zhruba v místě spodní cesty vodorovně se silnicí I/43.Na tuto akci je zhotoven projekt a dle vyjádření pracovníků Svazku vodovodů a kanalizací je i finančně zajištěn a měl by proběhnout již v tomto roce.

O akci Vás budeme podrobněji informovat, jakmile obdržíme informace od zástupců Vodovodů a kanalizací.

Klub seniorů

Program do konce klubových prázdnin je následující:

9.5. 2019 Druhá část promítání starých filmů v režii pana Jaroslava Janka. Dokončíme promítání aktuálně zpracovaného materiálu (A.Strážnický st.).

Květen – červen:

Společně se vypravíme na autobusový zájezd. Naším prvním cílem bude Bařův kanál, který si vychutnáme z výletní lodi, kde bude možnost občerstvení. Jedním z přístavů na kanálu je Strážnice a toto město s bohatou folklórní historií bude naše druhá zastávka. Zejména věhlasný Strážnický skanzen.

Změna programu vyhrazena.

Foto ze setkání z 14.3.2019:

Další setkání seniorů bude v měsíci říjnu. Těšíme se na vás a na případné nové členy opět na podzim!

Březen – měsíc knihy

Měsíc březen je více než 60 let nazýván „Měsícem knihy“ a my při této příležitosti navštívili paní Bauerovou v místní knihovně.

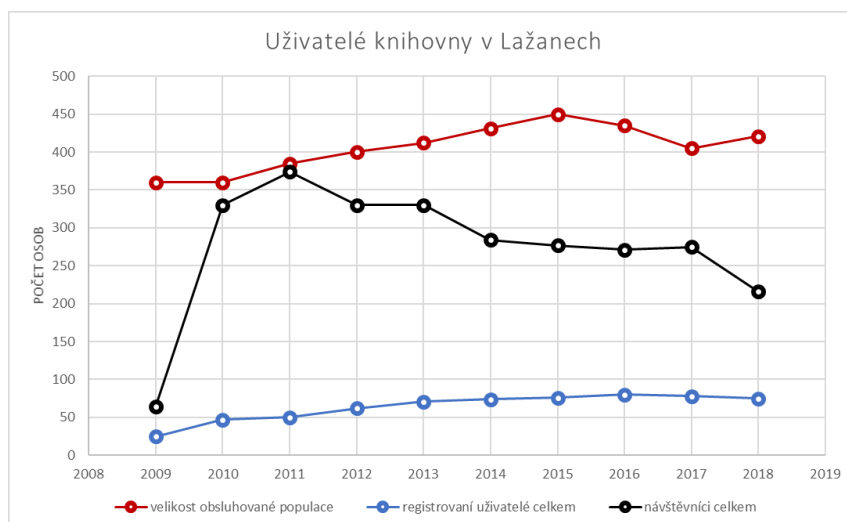
Dobrý den, pracujete v knihovně od jejího otevření v roce 2009, byla knihovna v obci provozována i předtím?

Jako dítě si pamatuji knihovnu zde v této budově v přízemí v dnešních sprchách hasičů. Tenkrát tam byl obecní úřad (MNV). Knihy se půjčovaly za 10,- haléřů. Poté se knihovna několikrát stěhovala, až se zase vrátila do původní budovy.

V současném stavu funguje knihovna od listopadu roku 2009. Byla přesunuta z dnešní zasedací místnosti hasičů do větších prostor. Na její úpravě se podílela skupina šikovných důchodců, která místnost vymalovala, namontovala garnýže a přestěhovala regály a knihy. Pan Čech vyrobil ještě jeden regál a několik polic aby se všechny knihy podařilo přehledně vystavit.

Knihovnu máme celou zavedenou v počítači. První zavedení proběhlo v roce 2012 do systému Clavius a v letošním roce jsme převedli knihy do systému Tritius.

Čtenáři se do systému mohou dostat na stránkách obce Lažany, kde je odkaz na knihovnu a heslo do seznamu. Tam se dostanete na seznam knih a můžete si v klidu doma vybrat knihu. Do knihovny můžete přijít každé pondělí od 17 do 19 hodin, můžete si vybrat a během pěti minut odejít, nebo si můžete knihy v klidu prohlédnout, vybírat, posadit se a listovat si v nich. Nikomu nebudete vadit.

Jaký typ čtenáře chodí do knihovny nejčastěji?

Většinovými návštěvníky naší knihovny jsou ženy, ženy na mateřské, které přichází se svými potomky a dále ženy seniorky, mužů mladých i seniorů je mizivá menšina. Je to škoda, protože i pro ně je tu dost knih.

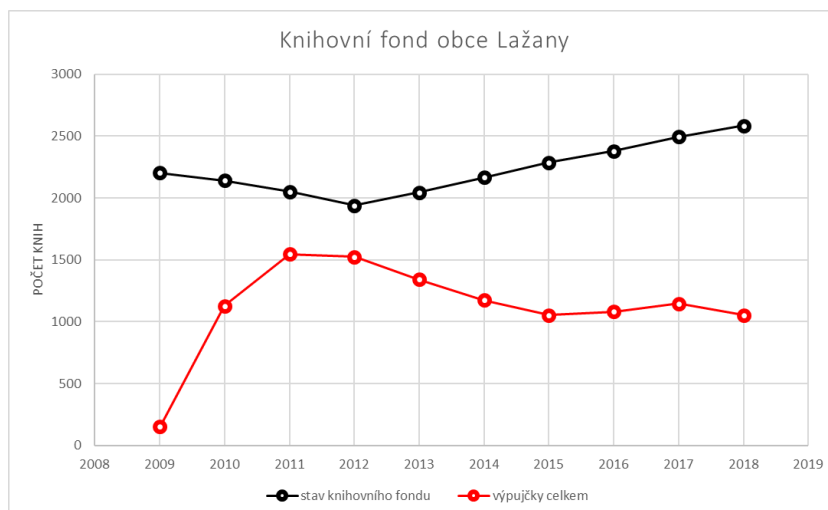
A která knížka je pro Vás v knihovně nejzajímavější?

Někdy dostávám otázku, která z knih je nejstarší. Z našich je to "Babička" od Boženy Němcové - rok vydání 1928, a z cizích "Tři mušketýři" od Alexandra Dumase - rok vydání 1926.

Jinak je zde snad celé vydání Jindřicha Šimona Baara, jsou to tzv. vesnické romány, ale toho už z mladších čtenářů pravděpodobně nikdo nezná. Další je Alois Jirásek, který je zde také téměř celý. Na toho si vzpomenou jednou za čas mladí čtenáři, když potřebují povinnou četbu.

Ted' to vypadá, že máme samé staré knihy, není to pravda máme spoustu nových tzv. severských detektivek, spoustu romantických knih, naučných, dětských, prostě od každého žánru něco. (V posledních deseti letech se knihovna rozrostla na dnešních 2500 knih)

Nakupujeme knihy v knihkupectví v Blansku a to v ceně asi 20.000,- Kč za rok.. Během roku nakoupíme asi 80 až 100 knížek. Nové knihy vybírám podle různých katalogů, internetu a nechávám si poradit od prodavaček v knihkupectví. Snažím se nákupem uspokojit většinu návštěvníků knihovny.

Knihy jsme jezdili nakupovat s bývalým starostou p.Vlastislavem Hemzalem. V knihkupectví nás mají rádi, protože už ví, že když přijdeme, bude velká tržba. Dalším zdrojem nových knih je takzvaný "Výpůjční fond", který je v Ráječku. O tento fond se stará paní Jalová, která každý rok 2x až 3x doveze knihy, jedná se asi zhruba o 400 kusů.

Mám třeba „zaručený tip“ na určitou knihu, bylo by možné tuto knihu do naší knihovny pořídit?

Náměty by lidé učitelé mohli podávat. Mohlo by to zvýšit zájem o knihovnu. Nemůžu ale zaručit že jakoukoliv knihu do knihovny koupíme.

Kdyby jste mohla cokoli v knihovně změnit, co by to bylo?

Knihovna je prostorná a světlá působí příjemným dojmem, jedinou její nevýhodou je, že není bezbariérová a má poměrně vysoké schody, ale z obou stran schodiště je zábradlí takže se dá dobře přidržet.

Byla bych ráda kdyby si po tomhle článku našli cestu do knihovny i další obyvatelé naší obce.

*Těším se na návštěvu,
Ludmila Bauerová, knihovna Lažany*

Dvacet let výročí hodů na sv. Jana

Hody mají v naší obci dlouhou tradici, ovšem teprve od roku 1999, kdy se nově postavená kaplička zasvětila sv. Janu Nepomuckému (24.6), se konají v měsíci červnu. Původně se hody v naší obci konaly v listopadu, jelikož Lažany spadají pod lipůvskou farnost a tamní kostel je zasvěcen sv. Cecílii (22. 11). Na hodový průvod se tedy stárci museli zahřívat nejen zevnitř, ale také zvenku. Tím je samozřejmě myšleno, že bylo velmi radno, dobře se obléci. Hodová zábava se konala v sále kulturního domu.

r.1989, P. Marková a A. Strážnický v kyjovských krojích

Kroje na hody si obec Lažany půjčovala. Původně, jak je v okolí rozšířené, se i tady tančilo v krojích kyjovských. Tyto bohatě zdobené kroje ovšem nepatří do naší oblasti.

r.2018, K Pavlíčková a P Šlajch. v současných krojích

Mít vlastní kroje, které odpovídají našemu regionu, iniciovala paní Svatava Hrazděřová. Navštívila etnografické muzeum v Brně, kde zjistila, že naše obec leží na jakési pomyslné hranici a mohly se zde nosít jak kroje typické pro Tišnovsko, tak kroje z oblasti Lysicka. Vzhledem k tehdejší blízké spolupráci s Drásovem, se přiklonilo při výběru k těm tišnovským. Tyto dva druhy krojů jsou si velmi podobné. Ty z Lysicka se liší pouze vzorem na sukních, kde byl používán modrotisk s květy a kordulka nemá mašli vpředu, ale na rukávech. Několikrát se tančilo v krojích zapůjčených z městyse Drásov, ale ne dlouho.

V roce 2004 již tančily 3 kruhy stárků v našich vlastních originálních lažanských krojích. Všechny vzešly z dílny místních šikovných žen.

V roce 2017 došlo k došití celého nového kruhu, to je 4 nových párů. Na šití se podílely paní Janková a paní Čechová.

Vůbec poprvé v historii letos Lažany představí svoje vlastní kroje pro sklepníky.

A kdo za nimi stojí a kolik práce se za výrobou krojů tohoto typu skrývá?

Na základě rozhovoru s paní Hanou Jankovou a paní Evou Čechovou, které kroje navrhly a zhotovily, jsme pro vás shrnuli několik zajímavých dat.

Předně je nutné podotknout, že obě dámy měří, stříhají a šijí kroje doma po večerech, po práci!

Celkem vyrobily 4 ks sklepnických krojů, které se skládají z košile, kalhot a zástěry. Nechaly se inspirovat sklepnickými kroji, které jste již v minulých letech mohli u nás vidět. Jak uvádíme výše, pouze se inspirovaly. Ty naše, lažanské, nemají vestičku, ale o to zdobnější mají košili. Dohromady nad nimi strávily 120 hodin čistého času. Samotnému ušití předchází výběr a nákup materiálu, který je celkem ze 3 brněnských galanterií a jedné kuřimské - a jak jsme se dozvěděli, je to docela kumšt, sehnat "madeiru" z čisté bavlny /typ vyšívané bílé krajky na plátno/ v takovém množství.

Na košili bylo zvoleno vysokogramážní bílé plátno, které drží tvar a tím částečně ušetří práci se škrobením. Sklepnická zástěra je z červeného dyftýnu a kalhoty jsou, stejně jako košile, plátěné.

A jak vypadá materiál v číslech? Celkem bylo spotřebováno 8m plátna na košile, 4,5 m plátna na kalhoty, 4,5 metru dyftýnu (vše šíře 140 cm) a celkem 48 m krajek (madeiry i vyšívanych).

A kdo si myslí, že po ušití těchto sklepnických krojů, k jejichž dokončení dochází v průběhu dubna, budou mít ty naše "holky šikovný" volno, tak se šeredně mýlí. Do hodů musejí ještě zvládnout dalších 8 pánských košilí a 12 vest, které je nutno obnovit. A začne jim to na novo.... měření, stříhání, špendlíkování...."

r.2009, M. Antoň v novém sklepnickém kroji

Milé dámy, smekáme před Vaší ochotou a prací a těšíme se, až se 22.6. pokocháme jak fešné stárky a sklepníky díky Vám u nás v Lažanech máme".

Ostatní informace

Obec schválila o instalaci zařízení na střechu kulturního domu novému poskytovateli internetu. Občanům by to v budoucnu mělo přinést širší možnost výběru poskytovatele internetového připojení..

Svoz bioodpadu byl rozšířen – nyní bude vyvážen od března do listopadu. V zimních měsících vyvážen nebude.

Mše svatá se v zasedací místnosti obecního úřadu koná zpravidla každou první sobotu v měsíci.

Každý čtvrtek v 16.45h v naší obci udělá krátkou zastávku Uzenářství Bobrová. V případě, že budete mít zájem nakoupit si uzeniny a masné speciality, jejich pojízdná prodejna stává u OÚ Lažany.

Častá zakalenost potoku Lažánka, která se poslední dobou objevuje, je způsobena drastickou těžbou stromů napadených podkorním hmyzem (kůrovcem) v přilehlých lesích směr Černá Hora.

V měsíci březnu se lažanská příprava zúčastnila kvalitně obsazeného turnaje v Drásově, kde po týmovém výkonu obsadila krásné 2. místo se stejným počtem bodů jako první družstvo z Čebína. Zároveň si Šimon Kolář odvezl cenu za nejlepšího střelce, když v 5ti zápasech nastřílel 10 gólů.

Přejeme Vám veselé Velikonoce!!

Lažanský Rozcestník vydává zastupitelstvo obce Lažany.

Obec Lažany
Email: ou.lazany@tiscali.cz
Web: www.obeclazany.eu
Starosta: +420 727 927 618